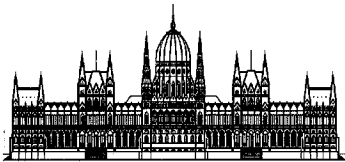

Országgyűlés Hivatala

Iroményszám: K/16053.

Érkezett: 2005 MAJ 09.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Írásbeli választ igénylő kérdés

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

„Kitől várhatnak segítséget a gyümölcsstermesztő gazdák?” címmel a Házzsabály 91.§-a alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani Gráf József földművelési és vidékfejlesztési miniszterhez.

Tisztelt Miniszter Úr!

Az elmúlt időszakban többször kértem Németh Imre miniszter úr válaszát szóban és írásban a gyümölcsstermesztők részére tett ígérek teljesítése tárgyában. Borítsunk fátylat arra, hogy a válaszok finoman szólva is kitérő jellegűek voltak.

Ezúttal a jövő irányában kérdezem Miniszter urat, és őszintén várom együttműködését.

Kérdésemet tekintse annak, ami: magyar választópolgárok, mezőgazdasági termelők érdekében kérem az együttgondolkodás, közös cselekvés és a valódi segítség lehetőségét.

Előljáróban annyit, hogy a gyümölcsstermesztő ágazatok fejlesztését a Horn, az Orbán és csökkenő mértékben bár, de a Medgyessy kormányzat is egyaránt felvállalta. E fejlesztésnek több helyen és több szinten deklarált oka a kedvező adottságainkra történő hivatkozás mellett az volt, hogy az unióban a gyümölcsstermesztés a mezőgazdasági területből 8 %, míg hazánkban csak 4%. A szaktárca, az illetékes termékintézet és a kutatóintézetek egyaránt úgy látták, hogy célszerű a termőterület felfuttatása. Több indok is felmerült e mellett, mert az intenzívebb és munkaigényesebb kultúrák telepítése, összekapcsolva a szakmailag indokolt fajtacserékkel, a piaci és termesztési pozíció javulásán túl a vidéki foglalkoztatottságot is jelentősen javíthatja.

További jelentőséget kapott az ültetvények létesítése, amikor a gazdasági-társadalmi szempontból elmaradottnak minősülő megyék többeltámogatásokkal sarkallhatták az e térségekben dolgozók tevékenységét, kiemelten támogathatóvá téve e körzetekben az általában a kézimunka-igényes (legtöbbször bogyós, vagy meggy és szilva) ültetvényeket.

Így történt, hogy jellemzően a leszakadónak minősített, szegényebb, ha úgy tetszik problémásabb megyékben (kezdetben 5, később már kilenc megye tartozott ebbe a körbe) mára további probléma jelentkezett: a csatlakozás utáni ültetvények és az ültetvény-tulajdonosok sorsa.

A 2003-as borzalmas aszály után a 2004-es év jelentette a nagyobb csapást. A nyári gyümölcsök árai a termelői költségek kétharmadát sem viselték, de van kivétel is: a fekete ribizli ára a költségek negyedét sem érte el.

A károk enyhítésében a kormányzat többszöri ígérete ellenére – mint miniszter úr korábbi kérdésekre adott válaszából megtudtuk, eurokonform módon – nem vállalt semmilyen részt.

Most az a valódi, igen nagy gond: hogyan tovább?

A termelők az egymást váltó kormányzatok által készletre, támogatva, sarkallva, általában 40-60 %-ban saját erejüket bevetve, sokmilliárdos termelő beruházást végeztek el.

Ismételten jelzem: jelentős hányaduk a kedvezőtlen adottságú megyékben, a magyar átlagnál lényegesen kedvezőtlenebb közgazdasági körülmények között élve választották ezt a kormányzatok által felkínált lehetőséget. Vállalták azt is, hogy az ültetvényeket a fennmaradó beruházási költségrézst állami támogatása fejében szerződésekben rögzített forma szerint kötelesek működtetni.

Kérdéseim a fenti témakörökkel kapcsolatosak:

- Van-e a kormányzati szerveknek olyan ismerete, felmérése, prognózisa, ami a termelőt ez évtől orientálhatja a további veszteségek mérséklésére, enyhítésére, a jövedelmező termelésre?
- Egyáltalán: van-e olyan információ-szolgáltató szervezet, amely autentikus prognózissal, elemzéssel segítené a magyar termelőket? Tervezi-e a kormányzat ilyen szervezet létrehozását, vagy „vak vezet világtalant” alapon botorkál a magyar termelő és a magyar kormányzat kéz a kézben a várható csőd felé?
- Tudjuk-e milyen felhalmozott készletek nyomják a piacot, s ezek hogyan befolyásolják a 2005-ös esztendő?

Az ültetvények fenntartása óriási teher – éppen a szegényebb megyékben nyomja a gazdák vállát. Itt a tavasz. Az agrár-környezetgazdálkodási támogatás, az integrált termesztés egyfajta megoldás lehetne – erről eddig semmi információ a kormányzattól nem szivárgott ki, - az ominózus átcsoportosítástól eltekintve.

- Segítik-e valamilyen módon a gazdákat miniszter úr – ez a kérdésem.
- Mit tegyenek ebben a helyzetben, milyen lehetőségeket, vagy menekülést ajánl számukra a magyar szaktárca?

Tisztelettel arra kérem a Miniszter Urat, hogy a válasznál szíveskedjék figyelembe venni azt a tényt, hogy a költségvetési támogatásról szóló rendeletek típuszövege szerint általában a termőre fordulás (ez egyes kultúrákban három, de legtöbbször 4-7 év) után 5 év „rendeltetés-szerű használatot” írtak elő a támogatási szerződésekben.

Ha ezt nem teszik, vagyis a támogatott az ültetvényt

- Nem az eredeti funkció szerint működteti,
  - Vagy a támogatással megvalósított ültetvényen a termelési tevékenység megszűnik,
- az jogosulatlanul igénybevett támogatásnak minősül. A jogosulatlanul igénybe vett támogatást vissza kell fizetni – kamatostul.

Így tehát: ebben a 9-12 éves időintervallumban lévő ültetvényeken (s ezek az ország termő gyümölcs ültetvényeinek a színe- java!) kötelező a veszteséges termelés, és hatályos törvényeink szerint a felhagyás (a veszteség megszüntetése) a visszafizetéssel büntetendő.

Kérem a Miniszter urat, a fentiek fényében segítsen kiutat találni több ezer magyar termelőnek.

Budapest, 2005. május 9.

Karsai Péter
MDF